

EDINOST

"EDINOST"
 izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torških, četrčkih in sobotah**. Zjutranje izdaje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — **Obojno izdaje stane:**
 za eden mesec . . . f. — 90, izven Avstrije f. 1.40
 za tri mesece . . . 2.60 . . . . . 4.—
 za pol leta . . . 5.— . . . . . 8.—
 za vse leto . . . 10.— . . . . . 18.—
 Na naročbe brez priložne naročnine se ne jemlje ozir.

Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v **Trstu** po 3 vč., v **Gorici** po 2 vč. Sobotno večerno izdaje v **Trstu** 3 vč., v **Gorici** 4 vč.

Oglasi se računajo po tarifu v petitu; za naslove z dobilimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega vsadnih vrstic. Poslana osmrtice in javnozahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker ne frankovana se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema **upravnništvo** ulica Caserma 13. Odprte reklamacije so prosto poštine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

"Edinost je moč!"

Volilski shod prof. Šukljeja

v Metliki dne 1. avgusta 1894.

(Ivirno poročilo)

(Dalje.)

Dalje razvija morebitni ugovor: kaj to koristi, če se pa s koalicijo zatira in ugonoblja narodnost slovenska? Govornik se posebno peča s kritikanjem v „Slov. Narodu“ ob vsaki malenkosti, izraženim včasih s mestnimi, včasih s „slabimi“ črkami, ter misli, da ni moč pod Windischgratzem nič na slabšem kakor pod Taaffejem; omenja važne pridobitve: veljave slovenskega jezika na Koroškem pod koalicijskim ministerstvom, za katero ima največjo zaslug marquis Bacquhem in žeteli je le, da bi se županje izdatno posluževali njim dane pravice ulagati v slovenskem jeziku pisane prošnje in poročila, pordarja, da je koalicijska vlada po Gautschu odpravljeno kranjsko gimnazijo ne le sopes ustanovila, ampak razširila na višjo osemrazredno gimnazijo, kar naj služi v dokaz, da se pod koalicijsko vlado da nekaj doseči. Po njegovem menenju se narodnostno uprašanje ne reši na Kranjskem, ampak v Štajerski; kajti če bodo enkrat štajerski Slovenci potlačeni in germanizirani, potem se mala Kranjska ne more več obraniti tujemu nasilstvu. Tam potrebuje vsako narodno podjetje mnogo več vladine podpore, kakor na Kranjskem! Tako vprašanje je Celjska gimnazija. V Mariboru imajo še vedno paralelke s slovenskim učnim jezikom, kjer se predavajo najvažnejši predmeti v slovenščini; v Celju pa tega ni in valed tega se slovenski starši silijo svoje otroke pošiljati eno leto v pripravljani tečaj, toraj je na Celjski gimnaziji nekako izjemno stanje in trpi šolanje za Slovence ne 8 — kakor za Nemce — ampak 9 let. V tej zadevi dobili so slovenski poslanci, ki so ostali v Hohenwartovem klubu, od naučnega ministra Madejskega — moža, ki priznava ne varo narodnega zastopnika s prasnimi obljubami — obljube, katere poslanec smatra za ugodne in upa, da ostane mož beseda. Ali tudi v tem vprašanju treba postopati previdno in tresno. Glavna stvar je, da se skrbi za slovenske mladine na Celjski gimnaziji, kar se lahko stori na dvojni način: ali s tem, da se uvedejo paralelke, ali pa s tem, da se poleg stare gimnazije napravi novi samostalni zavod za Slovence, kajti za nas je vse jedno, ako se uči za Slovence v paralelkah na stari gimnaziji ali v novem zavodu, če ne bi bilo slednje celo ugodnije; govornik bi si toraj toliko ne ubijal v glavo, da morajo biti slovenske paralelke, temveč je tega mnenja: ali slovenske paralelke, ali pa samostalni zavod. To pa je na prosto voljo dano naučni upravi. Kar pa se tiče časa otvoritve, postavlja se on na praktično stališče. Če hoče vlada napraviti slovenske paralelke, jih lahko napravi takoj; ako pa se odloči za poseben slovenski zavod za našo mladino v Celju, potem se to ne more zgoditi v par tednih, am-

pak čakati bo do prihodnjega leta in on bo zadovoljen, ako bo v proračunu za leto 1895. že postavljen kredit za samostalni zavod. Tudi tega ne prikrija, da bi, ako se nam ne izpolni ta želja, bilo to jedno tistih vprašanj, katero bi prisililo tudi najzmernejše poslance, da izstopijo iz koalicije in vstopijo v opozicijo!

Na to prehaja na gmotna in gospodarska vprašanja in pravi, da Belokranjska železnica nadkriljuje vsa druga gmotna vprašanja, da se je danes ista že spravila na resen tir in da ni več akademsko vprašanje, čemur je najboljši dokaz, da se je bil baron Žvegolj žnjim pripeljal čez Gorjance, da prouči to pogorje in ta okraj. Ta projekt se zdaj študira in Šuklje sam stavi je pri budgetni debati nasvet, naj se uvrsti Belokranjska železnica med one lokalne železnice, katere je osigurati za leto 1895 — einsureihen unter die im Jahre 1896 sicherzustellenden Localbahnen. — Ker se je ta resolucija izročila železniškemu odsaku, boče on poročal v jeseni o tej stvari; ali v tem času je storil tudi korake pri ministerstvu in tudi nagovoril g. dež. predsednika — ki nam gre v tej zadevi jako na roko —, da bi se od trgovskega ministerstva poslali možje na lice mesta, ki bi proračunali rentabiliteto proge. Na ta način dobi deželni zbor pravo podlago, da se enkrat dožene vprašanje, kako daleč se sme dežela angažirati; potem pride vrsta na interese in poleg teh dveh železnica državo. Govornik upa, da boče že v prihodnjem zasedanju deželnega zbora, ki se boče vršilo koncem decembra ali kmalu po novem letu, mogel staviti konkretni predlog, da se pokaže, je-li nam kaj mar za naše Belokranjce, ali hočemo ta lep okraj pustiti pozabljenega in zapuščenege, kakor je bil do sedaj. Ali sami ne moremo pridobiti te železnice; to je absolutno nemogoče, da bi jeden sam človek otvoril tako podjetje! Le skromno računano veljala boče železnica 2 milijona gl., trebalo boče toraj uglednih zaveznikov. Podpora, ki bi jo našel pri strankah „Slov. Naroda“ in „Slovenca“, je premajhna in tudi, če bi ga posl. Dragoš podpiral, bi mu ne mogel veliko pomagati. Treba torej iskati uglednih mož, ki imajo zaslonbo v finančnih krogih in v parlamentu; kakor se mu je to posrečilo pri dolenski železnici, hoče tudi za Belokranjsko železnico pridobiti pomoč barona Žragalja, ki pozna naše potrebe in je unet za to. Ta pridobi faktorje, s katerimi je v drugačni zvezi nego Šuklje. Ako pa hočemo imeti podporo tega moža in one stranke, h kateri on pripada, kako jo hočemo pridobiti, če bi se pri vsaki priliki začeli prepirati? Ti pomisleki so tudi vplivali na politično postopanje poročevalčevu.

Druga stvar je preložitev državne ceste. Tudi za to je dovoljeno letos 2000 gl. in sicer za del cestne proge med „Zajcem“ in „Težkovod“; da se pa potem vsako leto

treba vse modro pripraviti, da se vzdigne vsaka duša v jeden hip.

— A kje boste pričeli? vpraša Stepko.
 — Ne prašajte nas, gospod, odgovori Ilija, to je naš posel in dogovor. Vam bodi dovolj, da se dovrši.
 — Ali imate orožja? vpraša Stepko.
 — Imamo nekaj, reče Gubec.
 — Pošljem vam ga jaz, deje hitro Ursula, a svinca in smodnika?
 — Malo.
 — Nate sto srebrnih tolarjev, kupite si, pravi Henigovica in izroči Gregoriću možnijiček. Ali ako se izpromislite, ako se ne uprete?
 — Ne bojte se, nasmehne se Gubec, sram nas je, da se že prej nismo vzdignili,

preloži en kos in odpravijo vsaj najhujši klanci, skušal boče poslanec doseči pri ministerstvih notranjih stvari in financ.

(Dalje prih.)

Politiške vesti.

Celjski gimnazij je sedaj na dnevnem redu. Ni ga dneva, da ne bi se ducajski in pokrajinski listi skoro brez izjeme bavili s tem vprašanjem. Ta prikazen nas mora le veseliti. To pa s dvojnega vzroka. V prvo zato, ker je slovenski gimnazij za Štajerske Slovence životno vprašanje, potem pa tudi zato, ker nam je vse to vrvenje v dokaz, da smo Slovenci postali činitelj, s katerim morajo računati avstrijski politiki. To je velikanska moralna pridobitev. Tu imamo Slovenci lep poak, kako nam je postopati: pogumno, vztrajno in se silo moramo tirati svoje zahteve in želje na dnevni red. Kajti pol dela je storjenega že s tem, ako spravimo svoje zahteve v diskuzijo. Po tem migljaju naj bi postopali odalej tudi Tržaški Slovenci. Skromnost v političnem življenju ni le huda pogreška, ampak je naravno zločin na škodo lastnemu programu. Pustite jih le, naj kriče naši nasprotniki o nezmernosti, slednjitje se bodo morali, hočeš nočeš, pogajati z nami, ako smo vztrajni in neizprosn!

Novi goriški župan, dr. Venutti, zagotovil je v svojem nastopnem govoru: „Ponosen sem, da pripadam narodu in bojeval se bodem vsikdar za naš jezik in našo večstoletno kulturo.“

Fraxe, nič kot fraxe, spoštovani gospod župan, kajti da ste hoteli biti odkritosrčni, povedali bi bili tudi kako besedico o resničnih odnosih v Gorici. Povedali bi bili po takom, da je velik del prebivalstva Goriškega slovenskega rodu, da je vsa okolica Goriška prek in prok slovenska, da je ta „vaš“ narod v gospodarskem pogledu popolnoma zavisen od slovenskega prebivalstva v deželi ter da bi morali v Gorici od prvega veletržca pa do zadnjega branjevca vsi zapreti svoje kupčije v tistem trenutku, ko bi se nehal promet s slovenskim ljudstvom. Povedati bi bili morali torej, da blagor vse Goriške občine sloni na ramenih Slovencev. To vse so dejstva, gospod župan, in notoriške istine. Kot skrben župan morali bi torej vspodbujati „svoje“ občinarje k spoštovanju do onih, koji Vas preživljajo — vseh. Gorje Goričanom, ako jim ne boče družega prihajalo na vsakdanjo mizo, kakor „večstoletna“, a danes že prek in prek črva kultura! Kruha, kruha potrebujejo Vaši občinarji, a tega dobivajo — od Slovencev. To so fakta, a ta fakta so močnejša nego Vaše fraxe. Bližnja bodočnost Vas gotovo uveri o tem.

Prevrat in bolgarski politiki. Kurburzan se vrne v Sredec jutri, 10. t. m. Prihodnje soboto, t. j. 11. t. m., razglasi se ukaz, da se razpusti sobranje in da se razpisujejo nove volitve. Novo sobranje boče sklenilo adresno na ruskega carja.

in da se ne vzdignemo, ne bi zaslužili človeškega imena.

— Prav tako, reče Ursula, ne dajte se, ne odnehajte! Plenite, rušite, Tahi vam ne sme biti gospodar. Zaupajte nam, mi vam želimo dobro in od nas dobite vsako pomoč. Trdna vera! Da vas prepričava, prišla sta semkaj!
 — Ali molčite, nadaljuje Stepko, ne omenjajte našega imena.
 — Samo, ako nam iztrgajo srce, reče Gubec, našli bi ga v njem.
 — Tahi naj pade! poda Ursula roko Gubcu.
 — Naj pade! seže kmet v plemiško desnico.
 — Tako bodi in Bog naj sodi, pravi Ilija Gregorić.

Krvava praska med orožniki in socialisti. Kakor smo bili sporočili na kratko že v večernem izdanju od minolega torška, bili so dne 6. t. m. v Vratislavi veliki izgredi. Okolo 3000 socialistov navalilo je na neko dvorano, v koji so hoteli zborovati, toda dotični prostor zabranil se jim je bil v zadnjem trenutku. Dvorano je čuvalo 6 orožnikov. Orožniki morali so v lastno obrambo streljati na množico. Izprožili so 20 hitcev; jedna ženska je ostala mrtva, 6 moških in jeden deček so težko ranjeni. Vodje socialistov so zaprli; zaradi izgredov boče zatohnenih 50 oseb.

Obglavljenje morilca Carnotovega izvrši se, kakor smo bili že javili, okolo srede tega meseca. Organi prefekture in policije v Lyonu iščejo že primeren prostor v bližini zaporov. Rok za rekurz je že pretekel. Caserio se vede vedno cinično, je za dva in se jezi le na tem, da se je jokal, ko so pri razpravi omenili njegove matere.

Bandijev morilec. Iz Livorna javljajo rimski „Agenzia italiana“, dr. je Orst Lucchesi priznal, da je on umoril časnikarja Bandija ter da je to storil po nalogu anarhistov, svojih tovarišev. Imenoval je baje tudi nekatere anarhiste, ki so bili v zvezi z njim, toda ta imena ostanejo za sedaj sodnijska tajnost.

Različne vesti.

Češki gostje v Trstu. K predvečerajnemu poročilu o bivanju čeških gostov v Trstu nam je dodati, da je češke goste in tržaške spremljevalce iz posebne prijaznosti fotografiral v Miramaru vodja Marijanišča v Ljubljani in urednik „Doma in Sveta“, predastiti g. dr. Fran Lampe, ki se je to dne tudi mudil pri rodoljubni družini v Barkovljah. Izletniki fotografirani so v dveh pozicijah ter prideti sliko v omenjeni beletristični slovenski list „Doma in Svet“. Živahni „Nazdar“-klici bili so zahvala predastnemu gosp. dru. Lampetu za njegovo prijaznost. Omenjamo še, da so se Čehi po obhajetih iz Barkovelj v Miramar z okoličansko ladijo, okrašeno z narodnimi trobojnicami, kar je napravilo nanje najugodnejši utis. Obhajet jim je priredil Barkovljanski gostilničar g. Davetak v splošno zadovoljnost in po primernih cenah, jedila in pijače so bile prav dobre in ukusne. En oddelek Čehov odšel je, kakor smo že sporočili, predvečerajšnjem proti domu s večernim vlakom, drugi pa proti Benetkam. Ene in druge pozdravljali so pri odhodu tržaški rodoljubi kličeč jim presrečno: „Srečno pot in na svidenje!“, kateri želji se pridružujemo tudi mi.

Boj za slovenske šole v Trstu. Predvečerajšnjem uležil je g. dr. Gustav Gregorin v imenu proslancev za slovensko ljudske šole v Trstu utok na visoko c. kr. ministerstvo proti odloku visocega c. kr. namestništva, s katerim so se odbile prošnje slovenskih staričev. Utok je obširno ute-

Polahko se plazeče ob grmovji, prideta gosta do obali, a čoln ju prenese nazaj na drugo stran.

— Bratje, izpregovori Gubec, vi poznate vsak svoj kraj. Vem, da ves narod stoji kot napeta puška, ali treba še nagovora in dogovora. Pojdite naokrog, delajte v vsaki vasi, ali naj se nič ne zve. Vsakdo bodi kot grob. Ne pojdite k malovredniku, da vas ne izda.

— Gubec, oglasi se Pasanec, ti si pametnejši od nas, ti si pravičen, učen človek. Ves narod si je zapisal tvoje ime v srce. Mi vzdigamo vojsko, ali brez glave ni nič. Možje! Matija Gubec naj nas vodi, on bodi glavar. Hočete-li?

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Kmetijski upor.

Nagovornikova povest šestnajstega veka.

— Spisal August Šenoa. Preložil L. P. Planinski. —
 — Smo, odgovori Gubec.
 — Zapoditi ga in poklicati stare gospodarje?
 — Smo. Ves okraj od Stobice do Samobora, od Stenjevca do Sotle.
 — Ali je trdna vaša vera?
 — Trdna, tako mi Boga, reče Gubec, položivši roko na srce. Dokler boče vi z nami, bomo mi z vami! Dokler vi z nami pošteno, dotlej mi z vami pošteno!
 — A kedaj se mislite upreti?
 — Tega ne vemo prav, odgovori Gubec;

meljen (obsega trinajst pol) ter predlaga bogat statistični material o ljudskem šolstvu v Trstu in po okolici. Zagovarja potrebo slovenskih šol se stališča zakona, pravičnosti in praktičnosti. V jedri prihodnjih številkih pričemo z doslovnim približevanjem utoka, kateri dame posreduje natisniti v posebni brošuri. Bog daj dober uspeh!

Glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda vršila se je v Novemestu presijajno. Na Novomeškem kolodvoru bila je ogromna množica občinstva. Godba je svirala „Naprej zastave slave!“ Vse mesto bilo je okrašeno narodnimi zastavami in mlaji. Zborovanju je prisustvovalo velikansko število članov in narodnih dam. Neopisnim navdušenjem se je vprejelo na znanje poročilo, da šteje družba skoro 12.000 članov in 129 podružnic. Navdušenje pa se je podvojilo, ko se je poudarjalo, da delujejo za družbo največ in najuspešnije narodne dame. Po skupščini je bil banke. — Toliko posnemljemo iz ljubljanskih listov. Razume se samo ob sebi, da spregovorimo občirno o letošnji skupščini te prepotrebne družbe, kakor hitro dobimo v roke dotično poročilo.

Slavnost v Postojni. Dobro smo je pogodili, ko smo vepodbujali tržaške Slovence, da se v kolikor možno velikem številu udeležijo slavnosti Postojnske, kajti treba absolutno — tako smo naglašali —, da je Tržaški slovanski živelj častno zastopan na sestanku v Postojni. Dolžnost nam je danes izročiti našim rojakom iskreno zahvalo, da so storiili svojo dolžnost na toli časten način. Proslavili smo sebe in povišali smo svoj ugled pred slovanskim svetom. Vsi došli nam prijazni listi naglašajo namreč, da so bili kar presenečeni, videč toliko udeležbo iz Trsta.

„Agraror Tagblatt“ piše: „Nepričakovano veliko število Tržačanov izrazilo je neopisno radost med navzočimi, kajti velika udeležba iz tega mesta je vsakako velikega pomena z ozirom na okolnost, da irudentovci tajé dan za dnevom eksistencijo Slovencev v Trstu, s katero posmijo kaj radi soglašajo tudi Nemci.“

„Obzor“ piše: „A kdo popiše našo radost, ko smo zapazili, kako veliko je bilo število Tržaških Slovencev, prihitevih, da obiščejo svoje brate. Vsaki dan zatrujejo Evropi protivniki Slovanstva, da v Trstu ni ne Hrvatov ne Slovencev, tu pa je dospelo na slovensko narodno slavnost toliko število Tržačanov, ki govore jezik slovenski, ki se priznavajo kot Slovence, in ki so pripravljeni, da žrtvujejo življenje svoje za pravično stvar Slovanstva. Tih je bil pozdrav na kolodvoru, ali uprav pomanjkanje besede pričalo je o silni čutstev, ki so prošinjala srca vseh.“

„Slov. Narod“ piše: „Gromoviti živio in Nazdar-klici so doneli v pozdrav in odzdrav in vsa družva se se uvrtila, da pričakajo dohod posebnega vlaka iz Trsta. Kmalu je došel tudi ta. Na stroju spredaj sti bili dve trobojnici, iz vseh oken pa so vihrale male trobojnice. Na stotine Tržaških in Primorskih rodoljubov, Slovencev in Hrvatov je pripeljal ta vlak. — — — Navdušenje je bilo toliko, gneča tako silna, da med gromovitimi živio- in Nazdar-klici niti ni moglo priti do določenega oficijelnega pozdrava, ni nagovora.“

Slednjič nam je še omeniti, da je bilo 22 družstvenikov „Tržaškega Sokola“ v društveni opravi in 6 biciklistov, od katerih je 12 se udeležilo prostih, a 4 vaj na orodjih. Pri banketu je bilo zastopano 35 Tržačanov, od katerih 16 Sokolašev in opravi, tako, da smemo zadoščenoj roči, da je bil Trst najčastnejše zastopan.

iz Pulja nam pišejo: Pri mornariški delavnici „Bahnhof“ kopljeje vodnjak za morsko vodo. Pri tem delu dogodila se je minolo soboto velika nesreča. Razstreljavali so kamernje v globočini 5 metrov. Po razstrelu spustil se je neki Vukalič v globino, da vidi, je-li prišla voda v vodnjak. Občutivši pa, da je zrak pokvarjen, spustil se je hitro po lestvi navzgor. A komaj je prihitel 4 m. visoko pal je v nezavest ter teletnil na dno. Vsa prestrašena spustila se delavca Mirkovič in Ferderber v vodnjak, da rešita ponesrečenega. Posreči se jima zvezati ponesrečenega, da so ga mogli izvleči drugi navzoči. Ali gorje: sedaj sta padla v nezavest oba rešilca. To opazivši zdrzne mojster Špič — dobro poznan puljski rodoljub — v vodnjak tema ponesrečencema na pomoč. Zvošvavi Ferderberja —

kojega so tudi res hitro izvlekli navzgor — hiti tudi Špič po lestvici navzgor. Gledalci, videč ga bledega in prepadenega, hite mu z rokami nasproti; in komaj je bil na pol iz vodnjaka, zgrudil se je tudi on v nezavesti. Sedaj je bilo ročiti še tretjega ponesrečenega, Mirkoviča. V ta namen spustili so se trije delavci do polovice globine, toda občutivši pokvarjen zrak, dvignili so se zopet navzgor. Na to se ujunači g. Strobela, da reši Mirkoviča. Spusti se nizdolu, zveže ga in kmalu je bil rešen tudi Mirkovič. Ali o groza: sedaj se zgrudi pogumni rešilec Strobela ter telebne z glavo v vodo. Obupno so zajočali vsi gledalci ter silili drug drugega, da reši uboagega Strobelna. A nikdo ni hotel več tvegati svojega življenja. A glej: v skrajni sili se zopet in v drugič ujunači mojster Špič! Dal se je zvezati za vrh in spustiti so ga v vodnjak. In res se mu je posrečilo rešiti tudi Strobelna in samega sebe. Špič je bil, dosepevši zopet na zrak, skoro brez zavesti, ali ojačil se je kmalo. V ubogem Strobelnu pa ni bilo niti sledu življenja; no, hitro prihiteva sdravniška pomoč pripravila ga je vendar zopet k življenju. Vukaliča, Mirkoviča in Strobelna odpravili so v mornariško bolnico. Prva dva se počutita dobro, toda siromak Strobela izdihnil je svojo junaško dušo ob dveh popoldne. V nedeljo ob 5. uri pop. je bil sijajen pogreb, pri katerem je bila udeležba tako ogromna, da v Puljo še dolgo nismo videli kaj takega. Nad vse pa nas je ganil nagrobni govor direktorja, višjega inženjera gosp. Olive. Ko je naglašal, da smo vel dolžni tvegati svoje življenje za svojega bližnjega, ni vam ga bilo suhega očesa. Vse je točilo solze za možem, ki je žrtvoval svoje življenje za svojega bližnjega. Bodi mu zemlja lahka. Čast in slava pa tudi ostalim trem junakom, sosebno pa gosp. Špiču, ki je dvakrat postavil svoje življenje v nevarnost! Upamo, da jim ne izostane zaslušeno priznanje.

Popravek. Z ozirom na vest „Iz Trsta“, priobčeno v vedernem izdanju s dne 4. avgusta, katera pripoveduje o ženi (Slovenki) nekega čevljarja, ki se baje izraža o vsaki priliki: „Mi no go bisogno de'ščavi“ in ki je baje vzgajala svoje otroke v italijanskem duhu, naprošeni smo, da prijavimo sledeče: Otroci dotične žene znajo popolnoma slovenski, kakor da so se zredili v Prvačini. Ako se je kedaj izrazila tako nepremišljeno, stotila je to le iz nepremišljenosti in gotovo ni mislila pri tem na slovensko narodnost, ampak le na svoje ljudi, namreč, da jej ne treba ničesar od doma. Nje sin, kojemu je sedaj 15 let, je res poslala v italijanske šole, ker tedaj se ni bilo slovenske šole pri sv. Jakubu in je tudi jako daleč od ulice Castaldi do sv. Jakoba. Sicer pa govori tudi ta nje sin tri jezike: slovenski, nemški in italijanski.

Kolera v ruski Poljski. Državni poverjenik za pokrajino v Visli objavil je to-le službeno poročilo o stanju kolere: V treh dneh bilo je v mestu Varšavi obolelo 62 oseb, umrlo jih je 25; v guberniji Varšavski obolelo 132 oseb in 55 jih je umrlo; v gub. Kielec obolelo 220 oseb, umrlo 102; v gub. Plozk obolelo 40, umrlo 17 in v gub. Radomski je v 5 dneh obolelo 370 oseb ter umrlo 195.

Brezplačen pogreb. Veliki svet švicarskega kantona neuenburškega je sklenil uvesti brezplačen pogreb po vsem kantonu. Posamično občine bodo plačevale vse pogrebne stroške, iz zemlji krsto, katero bodo morali dobaviti sorodniki pokojnikov. Ako je pa dotična obitelj jako siromašna, ali ako je bil pokojnik samec, kupi občina tudi krsto.

Smrt velel pretreslih možganov. Kakor smo bili objavili v zjutranjem izdanju 94. številke pod slaglavjem „Nezгода“, ponesrečil je bil 17letni Edvard Čebule minole nedelje v kopelji „Excelsior“ v Barkovljah. Nesrečni mladenič si je bil o padcu tudi pretresel možgane ter je velel tega v mestni bolnišnici umrl po noči na 7. t. m. — Minolo nedeljo se je 32letni težak Alojzij Minussi sprl z nekim ribičem. Poslednji je udaril težaka s pestjo tako silno po glavi, da ga je omamila. Odnegli so ga v bolnišnico, kjer je umrl dne 7. t. m. zjutraj, kajti udarec mu je bil pretresel možgane. Ribiča išče policija, da ga izroči zaradi ubojstva sodišču.

Za klesarje. Čitamo v „Slovencu“, da so zidarska in kamenarska dela za novo dvo-razredno osnovno šolo na ljubljanskem barju z nova razpisana. Načrti in proračuni so pri

mostnem stavbinskem uradu vsakomu na ogled. Ponudbe morajo se uložiti s 5% vadijem do 20. t. m. pri o. kr. mestnem šolskem svetu v Ljubljani.

Strela. V selu Koprivnice, občina Kal, udarila je dne 4. t. m. s jutraj strela v hlev kmeta Antona Juda ter ubila kravo, vredno okolo 100 gl. Poslepje samo strela ni prav nič poškođovala.

Zgorel otek. Iz Gorice poročajo dne 7. t. m., da je navetal istega dne ogenj v nekem senjaku v Pevmi. Ko so bili pogasili ogenj in pospravljali pogorišče, našli so med ogljem in pepelom popolnoma zgorelo truplo šletne Katerine Mikluš. Kdo opiše žalost nesrečnih starišev?!

Zblaznel. 17letni Ivan Miklavc, stanujoč na Vrdeli hât. 126, je dne 7. t. m. s jutraj nenadoma zblaznel. Odpeljali so ga v mestno bolnišnico na opazovanje.

Nesreča. „Sl. N.“ pišejo iz Gorice: Obhodnik Andrej Doljak je šel dne 2. t. m. ob 10. uri zvečer iz Solkana v Grgar in to po stari, krajši, a tudi nevarnejši cesti, namesto po daljši, novi. Strmoglavil je s te poti v prepad na levi strani in se ubil. Ponesrečeni je zapustil udovo in desetero nepre-skrljenih otrok.

Sodnijsko. 29letni težak Ivan Kersiô je bil, kakor smo bili sporočili svoječasno, obsojen dne 26. junija t. l. zaradi tatvine na 7mesečno ječo. Ko so obsojenega spremljali stražarji nazaj v zapor, srečal je na stopnicah načelnika koperskih stražarjev, Jerneja Cavalierija, koji je bil v omenjeni razpravi jeden glavnih prič proti obtoženec. Uglodavši Kersiô Cavalierija, opsoval ga je z raznimi pridevki. Za to je dobil Kersiô dne 7. t. m. pred tukajšnjim deželnim sodiščem še 3 mesece ječe. — 28letni trgovski agent Ivan Kovačič iz Šibenika je bil obsojen na mesec dnij ječe, ker je bil dne 30. junija t. l. blizo Grljanske železniške postaje prestrašil šletno Ano Cibej. Branitelj je prijavil pritožbo nič-nosti proti razsodbi, ker baje obtožba ni utemeljena. — 29letni oženjeni čevljar Ignac Zorn, vratar hiše št. 1 v ulici Ireneo, dobil je zaradi pohotnega nasilstva 15 mesecev ječe. Zorn je bil dne 5. junija t. l. na svojem stanovanju telesno poškođoval šletno Gizelo P. Razprava se je vršila tajno.

Policijsko. Neznaní tatovi so ulomili v stanovanje gospoda Ljudovita R. na Škorklji hât. 44 ter ukradli zlato uro z zlato verižico vred, skupno vredni okolo 160 gl. Vodja policijskega komisarijata okraja Sv. Ivan. Vrdela, gospod višji komisar Bahar, prišel je osebno na lice mesta, da poišča sled tatù. — Oglarju Petru Butosu ukradel je neznan tat iz pisalne mize v skladišču oglja v ulici Riborgo hât. 27. listnico s 70 gl. v gotovem denarju.

Koledar. Danes (9.): Roman, m.; Domolijan, šk. — Jutri (10.): Lavrencij, m.; Hugon, šk. — Prvi kraje. — Solnce iside ob 4. uri 57 min., satoni ob 7. uri 18 min. — Toplota véeraj: ob 7. uri s jutraj 25 stop. ob 2. pop. 29:8.

Najnovejše vesti.

Dunaj 8. „Wiener Zig.“ objavlja novi zakon, ki nekoliko spreminja doslej obstoječe zakone o zavarovanju proti nezgodam.

Praga 8. Soproga finančnega komisarja Auerja in njegovi dve hčeri so skočile v Veltavo, hoteč utopiti se. Ženo so rešili, hčeri sti se utopili.

Budimpešta 8. Grof Ferdinand Zichy, vodja klerikalne stranke, izjavil je v nekem razgovoru z glavnim urednikom „Tribuno“, da je jedina rešitev Romunov v Sedmograškem v tozni zvezi in sporazumljenju Romunov z ogersko klerikalno stranko, kajti le tako morejo naglašati svoje težnje v parlamentu.

Sredec 8. Ministerski predsednik Stojlov in vojni minister Petrov popotujeta po Bolgaraki. Povsodi ju sprejemajo navdušeno.

Belgrad 8. Vlada je dovolila vsakoletni veliki shod radikalne stranke. Zborovanje bude dne 27. t. m.; predsedoval bude Pašić.

Belgrad 8. Tukaj se govori, da se je razkralj Milan nekje v Srbiji tajno sestal z Ristićem.

Berolin 8. „Berliner Polit. Nachrichten“ potrjujejo, da vlada predloži parlamentu načrt zakona, koji omejuje pravo združevanja.

Pariz 8. Znani Neguš (zamorski kralj) abisinski, Menelik, odposlal je bil razna pisma v Pariz, v kojih izraža svoje sozaljjevanje zaradi smrti Carnotove ter čestita novozvoljenemu predsedniku republike Casimir-Perierju na izvolitvi. Dotična pisma so dospela danos v Pariz.

Pariz 8. Caserija obglavijo dne 20. t. m.

Pariz 8. Justični minister je izdal okrož-

nico vsem sodiščem, s koje pozivlja, da vporablajo proti anarhistom najstrojše postavne določbe.

Peterburg 8. „Svietu“ javljajo iz Belegrada: Ker se je kralj Aleksander prepričal, da je bila zarota Čebinjaceva in njega tovarišev (proti dinastiji Obrenovičev v prid Karadjordjeviču) ne nesramna komedija, zato je o pravem času zadušil obtožbo (!)

Peterburg 8. Veliki knez Aleksander Nikolajevič in Velika kneginja Ksenija odpotovala sta véeraj po poroki v grad Ropeo.

Trgovinske brzojavke.

Budimpešta. Pšenica za jesen 6 58-6 60, za spomlad 6 98-7- — Koruza za avg.-sept. 5 68 do 5 70. Oves za jesen 6 05-6 08. Ri za jesen 5 10-5 11.

Pšenica nova od 78 kil. f. 6 45-6 50, od 79 kil. f. 6 50-6 55, od 80 kil. f. 6 55-6 60, od 81 kil. f. 6 60-6 65, od 82 kil. for. 6 65-6 70.

Ječmen 5 80-6 10; proso — — —

Ponudbe in povpraševanje po pšenic obilna. Prodalo se je 85.000 met. st., 10 avr. dražje. — Koruza 10 in oves 5 nč. dražja. Vreme: toplo.

Praga. Nerafinirani sladkor za avgust f. 15.10 nova roba za december f. 14.10.

Havre. Kava Santos good average za avgust 96- —, za december 84.50.

Hambur. Santos good average za avgust 76.75, september 74- —, december 67.50, trg miren.

Dunajska borza 8. avgusta

1894.	danes	véeraj
Državni dolg v papirju	98:50	98:55
„ „ v srebru	98:55	98:55
Avstrijska renta v zlatu	122:40	122:35
„ „ v kronah	97:75	97:75
Kreditno akcije	364:60	364:50
London 10 Let.	124:65	124:70
Napoleoni	9:90 ^{1/2}	9:91
100 mark	61:05	61:05
100 italj. lir	44:65	44:60

GOSTILNA

„Alla Roviniense“

Via del Rivo št. 1.
Toči najboljša istrska vina lastnega pridelka po 38, 32 in 28 kr. liter. Kdor vzame več kot 2 litra za dom, sniža se mu cena 2 kr. pri litru. Postrožba točna. — Nadojajo se obilnega oblika belelim udani
E. Kukanja

Gostilna „All'Antico Moro“

ulica Solitaria 12. (po domače pri „Ivrakovecu“) priporoča pravi kraški teran iz Komna I. vrste po 40, 11. po 32 in belo vipavsko po 36 nč. liter. — Držeč se gesla: „Rojak k rojaku“, priporoča se podpisani za obil obisk. Anton Vodopivec, gostilničar.

K. Zobec in Co izdelovatelj umetljnih

ognjev pripravico se sl. občinstvu, da ga blagoviti ob vsaki priliki poštastil z naročili tovrst, ker so navlanja na rok „Svoji k svojim“. Naročila vsprejemajo se na cesti Rossotti hât. 121 (Camp. Morpurgo) v Trstu. — Conike v slovenskem jeziku pošilja franco in gratis.

Gostilna „CANTINA ISTRIANA“

Via Tivarnela, blizo postaje južne železnice.
Prodaja najboljša istrska vina po 38 kr. in kraški „Auberski“ teran po 44 kr. liter; pivu iz tovarne „Steinfeld“ po 28 kr. liter. Kuhinja peve vrsto. — Kosila po 22 kr. — Slavnomu občinstvu v mestu in na deželi priporoča se uljudno podpisani za mnogobrojni obisk.
Jostp. Moše.

Svoji k svojim!

Po neverjetno nizkih cenah dobivajo se najnovejša vsakovrsta

Kolesa (bicykli)

(model 1894)
na openski novi cesti št. 18, blizo pivovarne. Jamô, se za vsako kolô 12 mesecev. Kdor ne zna voziti nauči ga brez varnosti in brezplačno v treh dneh slovenski učitelj, in nikdo naj ne misli, da ne bi se naučiti mogel. — Pošilja se na deželo in vse kraje. Ceno so:

Kolô s tanjkim kavčukom	glđ. 98-
„ s votlim kavčukom gushion	108-
„ pneumatično s širokim kavčukom	188-
„ „ „ močnejše Duulop ali Kontinental	145-
„ „ „ tangentični prečkami	150-
Stroj s 3 kolesi z železnimi obroči za otroke	12-
„ „ „ fantiče obroči iz kaučuk	20-

Naslov: Zalogu koles v Trstu, Sîrada nuova št. 18

Gostilna „Stoka“ staroznana pod ime

poleg kavarno „Fabria“, priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. Točijo se isborna wine istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino la. debelo, tako mešanom, kakor na deželo. Cl.

Mlekarna Frana Gržine

iz St. Petra na Notranjskem (Via Campanille v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan frišno oprsno mleko po 14 kr. liter neodročno iz St. Petra, sveža (frîzna) smetana. Na zahtevanje, pošilja se tudi na dom.

Martin Krže,

Piazza S. Giovanni št. 1. ima trgovino z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem, platenino itd. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“

v ulici Caserma, glavni shajališči tržaških Slovincov vsih stanov. Na razpolgo so časopisi v raznih slovanskih jezikih. Dobra postrožba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Borli. kavarnar.

Gostilna Josipa Katalana v Rojanu,

„Pri dvanajstih murvah“, priporoča se slavnomu slovanski občinstvu za obilen obisk. — Točila se bodo samo domača izvrstna vina. 104-23